DAILY
اراده
د افغان نشراتی مرکز ملي خپلواکه ورځپانه

سال چهارم شماره ۱۳۴
شماره مسلسل ۴۹۳
دوشنبه ۲۵ جوزا ۱۳۸۳ هش
۲۵ ربیع‌الثانی ۱۴۲۵ ه ق
14 June , 2004

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER
A.M.R.C
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF ACKU

انتخابات به تعویق انداخته نشده است

دفتر هیأت نماینده گی سازمان ملل متحد یونما دیروز دریک کنفرانس خبری در کابل خبر به تعویق افتادن انتخابات ریاست جمهوری آینده در افغانستان را که برخی از آژانس های خبری آنرا منعکس کرده اند، رد کرد، ادوارد مکارن یک سخنگوی یونما به خبر نگاران گفت که تاکنون در مورد به تعویق افتادن انتخابات ریاست جمهوری افغانستان هیچگونه تصمیمی اتخاذ نشده است. افزایش نا امنیت ها وکند بودن برنامه جمع آوری سلاح باعث نگرانی شماری از سازمان های مدافع حقوق بشر و احزاب سیاسی دموکرات در افغانستان شده است. اگاهان به این عقیده اند که برگزاری انتخابات در چنین شرایط ممکن است زیر فشار قوماندان محلی نتیجه عادلانه نداشته باشد.

سه جنگجوی طالب کشته شد

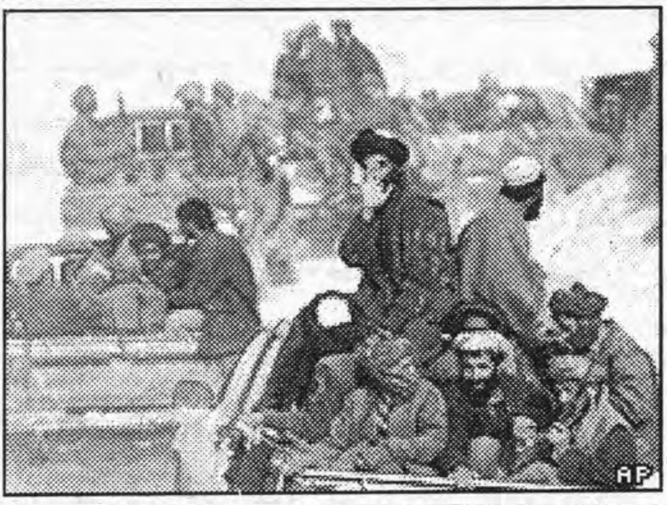
AP

مقامات دولتی در کندهار می گویند سه جنگجوی طالب در جریان حمله آنها به ولسوالی شوراوک ولایت کندهار که در مرز با پاکستان واقع بوده کشته شده است.

در جریان این حمله مهاجمان بخش های از ساختمان ولسوالی شوراوک ویک مدرسه دینی در کنار آنرا به آتش کشیده اند. در این حال حاجی فضل محمد ولسوال شوراوک به گزارشگران از ناپدیدشدن یک سرباز افغان در جریان این درگیری ها خبر داده است.

در ولسوالی شوزاوک طالبان که از آنسوی مرز برای انجام عملیات چریکی داخل خاک افغانستان می شوند چندین بار دیگر نیز بالای تاسیسات ومامورین دولتی عملیات نظامی را انجام داده است. مردم شوراوک می گویند که باید مرز مشترک افغانستان و پاکستان تحت کنترول نیروهای دولتی وائتلاف بین المللی قرار گیرد.

د لوی او بښونکی خدای په نامه

سرمقاله

چرا تفنگ را مجال مشروعیت مي بخشیم؟

هر روزی که میگذرد و مابه انتخابات نزدیکتر شده میرویم، با انکشاف اوضاع وفراوانی رخداد هاو معضله ها، پرسش امنیت، با ابعاد بزرگ وبزرگترش طرح میگردد، وعرصه های امیدواری و اطمینان نه تنها در سطح کشور بلکه در اذهان عامه جهان تنگ وتنگتر میشود.

با اینهمه حلقات تامین کننده امنیت در کشور ومقامات مسوول هنوز هم از فضای امن وامیدواریهای احتمالی وتخمینی سخن میزنند.

در حالیکه حملات مخالفان دولت به شمول طالبان والقاعده بیشتر از گذشته تشدید گردیده وتهدید های این گروهها روز به روز جامه عمل می پوشد؛ فرصتها وزمینه های همکاری کشور های دوست در جهت بازسازی با ترور وکشتار به شدت بر هم زده میشود، باز هم اینجا و آنجا از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری وپارلمان با آب وتاب امید وارانه یاد آوری می کنند.

اگر اندکی برمسأله درنگ کنیم، در می یابیم که کار های تدارکاتی وتامین کننده امنیت آنگونه که در جلسه بن طرح شده بود، نه تنها انجام نشده، بلکه در نیمه راه باقیمانده ودستاوردهای ما در زمینه اندک وناچیز است.

پرسشهای فراوانی درین زمینه به میان میاید که چرا تا کنون اهداف برنامه های بن اعم از بازسازی، خلع سلاح، تامین امنیت وجلوگیری از اخلال مخالفین در محلات و ولایات وحتی در مرکز نه تنها بر آورده نشده، بلکه هر روز با مشکل ومعضله تازه روبرو میگردد؟

یکی از پاسخها شاید این باشد که ما در هر یک ازین موارد دوتا تربوز را در یک دست گرفته ایم وبه سوی هدف وسر منزل روان هستیم.

هم دولت را ایجاد کرده ایم وهم مخالف دولت را ملتمسانه می پروریم، هم میخواهیم بازسازی کنیم وهم دشمن بازسازی را میدان داده ایم، هم امنیت را میخواهیم وهم با برهم زنندگان امنیت مدارا می کنیم و...

ما با موجودیت هزاران میل سلاح وچندین گروه مخالف میخواهیم انتخابات دموکراتیک و آزاد را هم به انجام رسانیم، بدون موجودیت نیروهای کافی ملی تامین کننده امنیت و با لنگش کار وموانع گوناگون موجود. آیا میتوان با این سیاستها توشه به بیشه برد؟

پرسش دیگر اینکه میتوانیم در یک فضای آزاد وزیر لوای دموکراسی وقانونیت در حالیکه جاغور هزاران میله تفنگ از وضعیت موجود در نارضایتی وعصیان به سر میبرد وهر لحظه دود وخروش مخالفت ازدهانه تفنگها از سراسر کشور صلح و امنیت را به تهلکه می اندازد، ما چگونه فضای امن وآرامی را برای یک انتخابات آزاد وسالم تصور کرده میتوانیم؟!

بدون شک فضای چنان انتخاباتی نه تنها برای همه واجدان شرایط نا امن خواهد بود، بلکه با مداخلات واعمال فشار ها فاقد ارزشهای دموکراتیک خواهد بود.

آیا ائتلاف بین المللی ونیرو های آیساف اطمینان دارند در حالیکه چهل در صد از سلاح مورد نظر در دست افراد غیر مسوول قرارداشته وگروه ها به شکل ناجوری در حالت مسلح قرار دارند، یک پارلمان سالم ومطلوب به میان آید؟ ص۴

دغور ولایت په جګړو کې ښکیلې ډلې د ملي دفاع وزارت په قطعو پورې تړاو لري

دغور ولایت مرکز چغچران کې دوړمې ورځې له غرمې راهیسې دسیمه ییزو قوماندانو ترمنځ وسله والې نښتې شوي دي. دغور یوې سیمه ییزې سرچینې دآزادۍ راډیو ته ویلي چې دغو نښتو دخو ساعتونو لپاره دتولاك په ولسوالۍ کې دوام وکړ.

نوموړې سرچینې چې نه یې غوښتل نوم یې واخیستل شي، دایي هم ویلي چې دغه نښتې دقوماندان عبدالستار او دغور والي داکتر ابراهیم دپوځي ډلو ترمنځ شوي دي. په کابل کې دکورنیو چارو وزارت امنیتی مرستیال جنرال هلال الدین هلال هم په غور کې دوسله والو نښتو خبر ومنلو خو نوموړی وویل چې دا مهال په غور کې اوضاع ارامه ده.

ښاغلی هلال پدغو نښتو کې ښکیلې ډلې دافغانستان دملي دفاع دوزارت په قطعو پورې اړوندې وګڼلې. لاتر اوسه ددغو نښتو دمرګ ژوبلې په اړه څخه نه دی ویل شوي.

بنیادانتخابات در کابل اعلام موجودیت کرد

بنیاد انتخابات آزاد وعادلانه در کابل اعلام موجودیت کرد. مسئوولان این بنیاد می گویند که به زودی اعتبار نامه ومجوز فعالیت را از دفتر مشترک انتخابات ریاست جمهوری آینده افغانستان دریافت خواهند کرد.

این بنیاد با هدف نظارت بر جریان انتخابات ریاست جمهوری که قرار است تا سه ماه آینده تدویر یابد ایجاد شده است.

این بنیاد متشکل از سیزده نهاد داخلی است که در زمینه های جامعه مدنی وحقوق بشر در افغانستان فعالیت دارند.

ګیزاب ولسوالي دې بیرته په ارزګان پورې وتړل شي

د دای کنډي ولایت د ګیزاب ولسوالۍ په سلګونو اوسیدونکو په یوه ستره غونډه کې د افغانستان له مرکزي دولت څخه په کلکه وغوښتل چې ددوی ولسوالي بیرته د ارزګان په ولایت پورې وتړل شي. په غونډه کې راټولو شوو پښتنو او هزاره توکمه وګړو سیمه ییزو مشرانو او علماوو ګواښنه وکړه چې که مرکزي دولت یې دغه غوښتنه ونه مني دوی به د تولټاکنو د نوم لیکنې په پروسه کې ونډه وانخلي او دغه راز به د انتخاباتو چارواکي خپلې سیمې ته پرینږدي.

څو میاشتې وړاندې چې په ارزګان کې ددای کنډي ولسوالي په ولایت بدله شوه نو ګیزاب یې اړونده ولسوالۍ وشمېرل شوه خو اوس د ګیزاب اوسیدونکي وایي چې د دولت له دغه پلان سره یې ستونزې ډیرې شوي دي. دوی ادعا کوي چې دوی د ارزګان ولایت ته نږدې دي. دوی ترانسپورتي ستونزې لري. او د دای کنډي په نوي ولایتي اداره کې خپلې اړتیاوې نشي پوره کولای.

د درندو وسلو پلټنه او سروې پیل شوه

بی بی سي

په افغانستان کې تر انتخاباتو وړاندې د ټول هیواد په کچه د درندو وسلو د راټولولو په اړه د شوې پریکړې له مخې پرون په پنجشیر کې د دغه ډول وسلو سروې او پلټنه پیل شوه. د هرات په ولایت کې هم د سروې دغه لړۍ روانه ده خو د هیواد په ځینو نورو سیمو کې یې د بشپړیدو خبر ورکړل شوی دی. بل لوري ته په افغانستان کې دبی وسلې کولو د اساسي مرحلې له پیل نه یعنې د مئ له اولسمې نه تر اوسه په ټولیزه توګه څه کم دوه زره دوه سوه تنه بې وسلې شوي دي. دغو کسانو په کابل، کندهار، مزار شریف، کندز او ګردیز کې خپلې وسلې ایښې دي. په پام کې ده چې په جلال آباد کې هم په راروانه اونۍ کې دغه بهیر پیل شي کتونکي دغه بهیر په متمه ارځوی او د سپتمبر تر میاشتې د ټولو درندو وسلو راټولول او د شپیته زره ملیشو بې وسلې کول ناشونی بولي.

عده یی از رسانه های چاپ هرات پنهان کاری می کنند

شرکت کننده گان یک سیمینار دو روزه که زیر عنوان حقوق بشر ورسانه ها در شهر هرات آغاز به کار است از وضعیت رسانه ها در هرات انتقاد کرده وبرخی از روزنامه های هرات را به پنهان کاری در بیان واقعیت ها متهم کرده اند. ص۲

د مور ورځ ولمانځل شوه

پی بی سي

د ښځو چارو وزارت له شل کلن ځنډ څخه وروسته د مور ورځ په کابل کې د ښځو په عامه بڼ کې پرون ولمانځله. دا ورځ په تیرو شلو کلونو کې د کورنیو ناکراریو له امله نه لمانځل کیده. په ۱۳۵۴ لمریز کال کې افغانستان د غبرګولی خلورویشتمه د مور د ورځې په نامه ونومولـه او بیا وروسته د کورنیو ناخوالو پر مهال د نورو فرهنګي ارزښتونو تر څنګ د مور ورځ هم له یاده ليرې پاتې شوه. ۳مخ

په وزیرستان کې عملیات دوام لري

بی بی سی

دافغانستان پولې ته نږدې دوانه په سیمه کې دپنځمې ورځې لپاره دشکمنو بهرنیانو اودهغوی دملاتړو په ضد پوځي عملیات روان دي چې په ترځ کې یې تردې دمه شپیته کسان وژل شوي دي. که څه هم داسې ویل کیږي چې دشکمنو زیاتره سیمه دحکومتي ځواکونو تر کنترول لاندې راغلې ده ۲مخ

دا هم په تاریخ کې ولیکل شول

نابلد

د تاریخ پوهان وایی چې تاریخ هغه علم دی چې پیښې او انسانی کړه وړه د وخت او ځای په قید لیکي نو که چیری د تاریخ پوهانو دا خبره ومنو نو بیا خو په تیره اونۍ کې د کابل د خوارو او ځوریدونکو پرمخ د یوی ورځې لپاره د ډوډۍ پخوونکو د دکانونو تړل چې پوره یوه ورځ کابل ښاریان بی ډوډۍ وو دا به هم ولیکل شي. اوس موږ د ساینس او ټکنالوژۍ په ۲۱ پیړۍ کې ژوند کوو چې د خپلی بریا په نتیجه کې نن سبا د مریخ په لری سیاره کې څیړنی کوو او د نړۍ له سیمو څخه بشر دوسته خلك د افغانانو د مرستې لپاره ځان رارسولی دی ان چې خپل ګران ځانونه یې زموږ د مخربو عناصرو په مقابل کې قربان کړل دا هغه مخرب او ورانکاره عناصر دی چې د انسانیت او بشریت مخالف او تل د خلکو له ځورونو او ورانکاریو څخه خوند اخلی دا خو هغه مخالف او ورانکاره عناصر دی چې زموږ د هیواد او هیوادوالو په مخالفت کې ولاړ دی ایا هغه کسان چې زموږ په څنګ کې او له موږ سره په یوه جاله کې ناست دی او په کروزین ګاډو کې په ټولو ډوډۍ پخوونکو ګرزی چې دکانونه بند کړی پریږدی چې سبا ته د خلکو بچیان له لوږی وژاړی ایا دوی ته څه نوم ورکولای شو؟

ایا کومه اداره شته چې داسی کسانوته د سزا ورکولو جرئت ولری؟

خو د دغی تاریخی ورځی نیټه په ټولو اخبارونو کې ولیکل شوه او په غټو غټو کرښو کې ولیکل شوه چې د ډوډۍ پخوونکود دکانونو په بندولو کې معلوم الحاله عناصرو لاس درلود.

دا به په تاریخ کې ولیکل شی چې په ۲۱ پیړۍ کې په افغانستان کې یوداسې دولت موجود و چې د ښاری نظام د عدالت لپاره یې له ورځو څخه یوه ورځ د دی په خاطر چې د ښار په ناکنترول له حالت خپله پیردونکی د کنترول وظیفه ترسره کړی یوه کیلو وچه ډوډۍ یې په ۱۵ افغانی کړه خو هغوی د خپلو زیاتو ګټو د بایللو په خاطر ډوډۍ پخوونکی د اعتصاب لپاره راوپارول دا به هم ولیکی چې ډوډۍ پخوونکو ویلی چې پدی کې مو تاوان دی په داسی حال کې چې په هرات کې لرګی تر کابل لوړ قیمت درلود او ډوډۍ پخوونکو پری قناعت کړی و.

نو بیا به د هغی ښار عدالت او د دی ښار عدالت او په عین وخت کې تر څیړنی لاندی‌ونیسی.

تاریخ پوهان همدا اوس د ټولنی د ټولو پیښو او واقعیتونو په لیکلو کار کوی او له ورځنیو له اخبارونو څخه یادښتونه په مستند ډول اخلی که چیری راتلونکی زموږ د دی وخت ظلمونو او ناروا او جنایتونو ته وګوری او د نوری نړۍ د عدل او انصاف لوری وڅیړی یقینی ده چې ګوته به په غابښ کړی او زموږ د دی وخت ځینو ته به په ګرکه وګوری.

پدی همدی ورځ می د یوی زړی بوډۍ خبری او اوښکی هیڅکله نه هیریږی چې څو نانبایان یې لټولی و او د بیا د نانوای تر څنګ یې یوه دیوال ته تکیه ووهله په سترګو کې اوښکی راغلی او په غریو کې وویل:

باچایی دی په واوړی، باچایی دی په واوړی. زه چیری لاړه شم.

زه یې مخاطب کړم. زویکه تا چیری ډوډۍ نه ده لیدلی. په سوالیه انداز کې می وویل:

- ولی موري! لکه چې وږی شوی یې؟

زه دی مړه شم لمسیان مې وږی دی، نږور مې کور پرته ده زه جوړه نه یم تللی نشم، پښو کې می زور نشته.

- زوی دی چیری دی؟

خدای پیږی، کته تللی دی. مزدوری ته، خښتی اچوي. ومې ویل: موري! له خولی می وختل.

زه هم ورپسې ګرځم او ترې روان شوم.

ایا تاسو لوستونکو به کله اوریدلی وی چې نن سبا په نړۍ کې یوه ورځ د هیواد یو مرکزی ښار بی ډوډۍ وی؟ او هغه هم ډوډۍ پخوونکی په لوی لاس د اعتصاب لپاره راوبلل شی چې دکانونه بند کړئ چې زموږ ګټې خوندی پاتی شي خو اصلی خبره داده چې ولی هغه کسان چې په کروزین ګاډو کې یې په ډوډۍ پخوونکو دکانونه بندول او هویت معلوم شوی دی کابل ښاریانو ته نه څرګندیږی ولی سزا نه ورکول کیږی.

داسی ښکاری چې څومره کروزین قوی ګاډی دی په هماغه اندازه یې څښتنان هم قوی دی او قوی ته خو قانون داسی دی لکه د غنی جاله چې په هغه کې یوازی کمزوری حشری بندیږی. هر څه چې دی پریږدو به یې د راتلونکی نسل قضاوت ته پریږدی چې د اوس مهال هره پیښه د تاریخ یوه کرښه شي.

په ملي ګټو کې د بری راز

عبدالرحمن اشنا

متفکرین، پوهان، نوابغ او د ژور فکر، پوهې او علم خاوندان په دریو برخو ویشلی دی، لومړی ډله هغه نوابغ دی چې علم یې د هدف په خاطر وی په خپله لکه د چراغ په شان وی او جهان رڼا کوی، د دویمی درجې انسانانو پوهه او زده کړه په تیره بیا د علومو په برخه کې وسیلی په حیث وی چې د دغی لارې ځانته شتمنی پیدا کوی خو ټولنې ته یې هم ګټه رسیږی. مګر د راډیو د مخترع مارکونی په شان نه وی چې امواج یې د غږ تابع کړل او په یوه ثانیه کې د دنیا هر ګوټ ته اواز رسوی، دریمه درجه په عادي انسانانو کې شمیرل شوی دی. د هدف په خاطر نوابغ هغه کسان دی چې د طبیعت سره د خبرو ژبه یې هم زده کړی ده او د خدای ج قدرتونه یې پکې وپیژندل بشری ټولنه یې له وحشت او مغارو څخه تمدن او ټولنیز ژوند ته متوجه کړه او د تاریخ په پاڼو کې د تل لپاره ثبت او یادیږی. د سیرت النبی د کتاب په یوه برخه کې لیکلی شوی دی کله چې د اسلام ستر پیغمبر له دنیا څخه سترګی پټی کړی او وفات شو دوه اوښان او یوه خدمتګاره (برکه) ترینه په میراث پاتی شول، د پیغمبری عظمت دې ته وایی خو شته داسی کسان چې د دنیا د شتمنی په برخه کې یې د پیغمبر له خصلت او سیرت څخه ګټه اوچته کړی نه ده.

داسی کسان بیخی زیات دی چې شتمنی او دارایی یې حدود نه لری. او په دې باندی هم خلك پوهیږی چې څه وایی او څه کوی؟

خو هغه کسان چې ګفتار او کردار یې یوشان نه دی په ټولنه کې د خلکو په ګټه نه خوری داسی کسان که په خلکو حاکم هم وی هیڅکله هم د خلکو په مغز حکومت نشی کولای.

په داسی حال کې چې اصیل حکومت د خلکو په مغز باندی حکومت کول دی. زموږ د هیواد په اوسنیو شرایطو کې لازمه ده چې زموږ مشران د خلکو په زړونو کې ځانته د ریښتینی خدمت د واسطه ځای پیدا کړی. ښه به داوی چې نور د دې ځوریدلی هیواد دردونه احساس شی نور د دې وطن ابادی فکر وروزل شي. نورو علمی او ملی شخصیتونو ته موقع ورکړل شي چې د جرمنی د بن د ښار د موافقه لیکونو پر بنسټ د ملی پخلاینی په ګډون د ټولو هغو ستونزو د اواری له پاره کار وکړی چې د څه د پاسه دوو لسیزو جګړو پایلی دی. په هیواد، دین او زموږ په دردیدلی ملت مین پوهان او عالمان باید دغه طلایی چانس له لاسه ورنکړی. او د دین په برخه کې خو د هر مسلمان دنده ده چې د اسلام د ستر پیغمبر محمد ص د سیرت پیروی وکړی، د دنیا په دارایی پسې هلې ځلې کمې کړی د وطن او خلك د ژوند په فکر کې شي. زموږ وطن جنګ او جګړو وران کړی دی اوس د دی اړتیا ده چې په خپلو کې په ملی یووالی سره یې د جوړیدو په لټه کې شو. وطن هغه وخت د ابادۍ او بری سرحد ته رسیدلی شی چې ټول هیوادوال د وطن دردونه درك او احساس کړی او خپلی شخصی ګټې تر ملی ګټو بهتره ونه ګڼي.

نامه وارده

به اداره محترم روزنامه اراده!

بعد از ادای سلام و احترامات بی شایبه خویش را برای محترم مدیر مسوول و تمام کارمندان و کارکنان روزنامه مردمی اراده تقدیم داشته امیدواریم درد دل و مشکل ما را که ذیلاً از آن یاد آور میشویم به نشر بسپارید.

در سال گذشته برای کارمندان بی سرپناه ادارات از طرف شاروال کابل سهمیه زمین داده شد که بوزارت محترم مالیه نیز چند نمره زمین سهمیه داده شد تا برای کارمندان مستحق و بی سرپناه توزیع گردد. که در وزارت مالیه متأسفانه بدون اینکه از طریق شعبه مربوطه که اسنادی بی سرپناهی کارمندان از سالهای متمادی تاکنون مانده است بر ویت یک کمیسیون بعد از ارزیابی اوراق به سلسله نوبت توزیع میگردید مگر باز هم با کمال تأسف طور خصوصی به هر کسی که مقامات لازم دید بصورت غیر عادلانه توزیع گردید. اخیراً باز هم از طریق شاروالی کابل بوزارت خانه ها سهمیه زمین داده شده که برای وزارت مالیه نیز سهمیه داده شده است.

بناءً تقاضای ما کارمندان غریب و بی واسطه و بی وسیله این است که اسناد بی سرپناهی ما که در سال ۱۳۸۲ فورمه های جداگانه بی سرپناهی را مجدداً خانه پری و ضمیمه اوراق و اسناد بی سرپناهی خود نموده ایم و به شعبه مربوط موجود است از مقامات مسوول وزارت مالیه این است که با در نظر داشت قدامت سوابق برویت اسناد بی سرپناهی کارمندان که از طرف شعبه مربوطه ترتیب و تنظیم شده و به اساس نوبت با در نظرداشت عدالت اجتماعی توسط یک کمیسیون توزیع گردد نه بطور خصوصی مثل سالهای قبل.

در زمینه توجه محترم وزیر صاحب مالیه و محترم معین صاحبان مالیه را ما کارمندان بی چاره و غریب خواهانیم با احترام.

از طرف کارمندان بی بضاعت و بی سرپناه وزارت مالیه

په وزیرستان کې...

خو بیا هم په ځینو سیمو کې حکومتی ځواکونه له مزاحمت سره مخ شوي دي. په لنډو چریکي عملیاتو کې شکمن ترهګر دیو، یونیم ساعت لپاره ځای ځای په پاکستانی پوځونو بریدونه ترسره کوي. دشګی دځینو ځایی خلکو په وینا پدغه سیمه کې دالقاعده پټومشکوکو جنګیالو او په هغه ځای کې دهغوی پلویانو دپاکستان ځینې سرتیري محاصره کړي او ځینې بیا وایی چې پاکستانی حکومتی ځواکونه پدغه سیمه کې له زیاتې مرګ ژوبلې سره مخ شوي دي. له بلې خوا وزمه ورځ دحکومت له خوا پدغه سیمه کې میشتو افغانی کډوالو ته په ۷۲ ساعته کې ددغې سیمې نه دوتلو امر دغلته میشته کډوال له ډیرو ستونزو سره مخ کړي دي. څکه چې هلته د افغان کډوالو شمیره دځلویښت زرو نه زیاته ګڼل کیږي او په دوی کې زیاتره له مودو راهیسې دغلته میشت دی او سوداګریز کاروبار لري. افغانی کډوال غوښتنه کوي چې باید حکومت دې دوی ته ددغې سیمې نه دوتلو وخت ور زیات کړي څو هغوی دځان لپاره خوندی ځایونه پیدا کړي.

عده یی از رسانه ...

در این سیمینار که از سوی دفتر ساحوی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در هرات برگزار شده است از ادامه نقض حقوق بشر و سانسور مطبوعات که هنوز از سوی برخی قوماندانان محلی اعمال می‌شود ابراز نگرانی شده است؛ سخنرانان درین سیمینار همچنین بر مسئله رابطه حقوق بشر ورسانه‌ها بر مبنای قانون اساسی و قانون مطبوعات افغانستان بحث کرده‌اند.

ACKU

زندگی در هنر

متصدی صفحه: زحل

نقد و عیار نقد

بتازگی کتاب «چشم‌انداز شعر امروز افغانستان» مجموعه تأملات و نقدهای شاعر خوب آقای «قنبر علی تابش»، توسط «انتشارات بین‌المللی الهدی» از کوره طبع، برآمده است.

این کتاب با قطع و کاغذ خوب و طرح جلد و انتخاب قلمهای چاپی نه چندان خوب اما قابل قبول و با قیمت ۱۶۰۰ تومان در ایران به بازار آمده است.

جامعه ادبی ما در طول این سالها شاهد ظهور شاعران و داستان‌نویسان بسیاری بوده است که جلوه کرده‌اند؛ اما به همان اندازه ناقدان نام‌آور نداشته‌ایم.

در این میان چند نام معدود همیشه تکرار می‌شده است. مجلات ادبی ما نیز به این مقوله چنانکه شایسته است توجه نکرده‌اند.

قنبر علی تابش تاکنون برای ما بیشتر با سیمای شاعریش شناخته شده بوده و حق نیز همین است.

تابش از شاعران خوب روزگار ماست که تاکنون دو مجموعه شعر، به چاپ رسانده و خوش درخشیده است. اما کتاب چشم‌انداز شعر امروز افغانستان اورا در هیأت بدیع به میدان آورده است.

هرچند گفته‌اند که نویسندگان و شاعران ناقدان خوبی از کار در نمی‌آیند، ما اینک در نفی و اثبات نظری این مدعا متوقف می‌شویم اما آنچه به تجربه دریافته و دیده‌ایم این است که ناقدان خوب، عملاً از میان همین جماعت برخاسته‌اند.

در شعر معاصر ایران، این دکتر رضا براهنی، محمد حقوقی و داکتر شفیعی کدکنی بوده اند که به نظر من جریان نقدنویسی نوین ایران را سر و سامان بخشیدند. در ادبیات معاصر وطن ما نیز حال بر همین منوال است.

ما ناقد برجسته‌ای بیرون از دایره خود نویسندگان و شاعران نداشته‌ایم. باز خود همین محمد کاظم کاظمی، صبورالله سیاسنگ و قنبرعلی تابش بوده و هستند که بر کارهای هموطنانشان نقد می‌نویسند.

هموطنان غیورم برافروخته نشوند، ما هنوز در حوزه داشتن آثار ارزشمند هنری ـ ادبی، فقیر هستیم.

دوم اینکه نقد فرزند جامعه باز است. در یک جامعه سنتی بسته و دچار بحران، نمی‌توان امید بست که به نقد، روی‌خوش نشان داده شود، زیرا در چنین جوامعی به خودیها نمی‌توان و نباید نازکتر از گل گفت، زیرا تضعیف بنیان خودی را به دنبال دارد و به بیگانگان هرچه بگویی کم گفته‌ای.

لذا نقد در چنین مکانی می‌شود ستایش بی‌مبنا و افترائات بی مبناتر. این دیگر نقد نیست، نوعی مبارزه و رجزخوانی است. این است که ما هنوز نقد را به رسمیتْ نشناخته‌ایم. به رسمیت شناختن نقد در واقع برسمیت شناختن قانون است، قانونی که در پیشگاه آن صالح و طالح یکسان مطاع خویش می‌نمایند تا چه قبول افتد و چه در نظر آید. و در وطن ما تا تن دادن به حکومت قانون لویه‌جرگه‌های زیادی در پیش است.

امروزه نقدناپذیری، یکی از آفات شایع جامعه ما اعم از حوزه ادبی و غیره، محسوب می‌شود. ما نقد را می‌پسندیم، اما وقتی که برای همسایه باشد اما از زمانی که پای خود ما، یا دوست ما، به میان کشیده شد، دیگر کوتاه نمی‌آیم. دلیل این مدعا جوابیه‌هایی است که هنرمندان ما خیلی زود و از سر عصبانیت در جواب ناقدان آثارشان به چاپ می‌رسانند. حال آن‌که اگر فی‌المثل دو روز قبل نظر همین هنرمند محترم را در باب نقد جویا می‌شدید، سخنان بسیاری در فضایل و مناقب نقد از زبان مبارکش می‌شنیدید که از فواید نقد می‌گوید و از صواب صبر جمیل بر نقدپذیری.

البته ناگفته پیداست که در چنین جوامعی هرچه تحت عنوان نقد طرح می‌شود نیز طلای ناب نیست. که نود فیصدش مس است. زیرا نقدنویسی نیز مانند نقدپذیری، سیر تکاملی مخصوص به خودش را دارد که باید طی شود.

از قدیم گفته‌اند: «از کوزه همان برون تراود که در اوست.» ناقدان نیز فرزندان همین آب و خاک‌اند و نمی‌توانند بیرون از خوی و خصلتهای بومی و زادگاه خودشان کار کنند. گذشته از این‌که ما تا رسیدن به معیارهای نقد علمی، راه درازی در پیشرو داریم. اما و هزار اما که این حرفها سر سوزنی از جهد و اجر ناقدان روزگارما کم کنند. اینان به قول مرحوم اخوان ثالث: پیشگامان خطرند و پیشگامان خطر گاه خطا نیز کنند. با این حاشیه‌روی نسبتا طولانی، بازمی‌گردیم به سروقت کار جناب تابش.

کتاب تشکیل شده از یک مقدمه نه چندان ضروری از ناشر: درآمد خود نویسنده و پانزده نقد در زمینه‌های مختلف با ضمیمه متن تکتک شعرهای نقد شده.

این نقدنوشته ها را می‌توان به سه قسمت مساوی دسته بندی کرد. نوشته‌هایی مانند: «شاعران مطرود افلاطون»، «پیوند شعر و دین»، «بازتاب صدای نیما در شعر مهاجرت»، «بازشناسی جلوه‌های روشنفکری در شعر مهاجرت افغانستان» و «چشم‌انداز اشعار عاشقانه مهاجرت»، نوشته‌های هستند با موضوعات کلی درباره شعر و مسایل مربوط به آن.

پنج مقاله بخش دوم عبارت‌اند از: «نگاهی به شعر مقاومت افغانستان»، «در پیچ کوچه ماه به لیلام می‌رود»، «زیر چتر آب و رنگ»، «جرئت یک پلک نو شدن» و «درنگی در باغهای ازلی». اینها نقدهای هستند که بر مجموعه شعرهای مستقل شاعران نگاشته شده‌اند و سر انجام «شهرزاد، انسان آرمانشهر باختری»، «مرد بی شمشیر»، «تصویر جامعه اسلامی در روایت آقای کاظمی» «انسان، آینهٔ تشویش خدا» و «ساحل واپسین» نوشته‌هایی‌اند که در هر کدام از آنها یک شعر از یک شاعر مورد بررسی و نقد مبسوط قرار گرفته‌است.

هرچند همه این مقالات، رنگ و بوی نقد را می‌دهند، نقد به معنای اصطلاحی به ده نوشتهٔ اخیر اطلاق می‌شود و به نوشته‌های آغازین کتاب بیشتر می‌توان عنوان تحقق و پژوهش را داد.

مدت زمان طولانی‌ای که این نقدها در ظرف آن نگاشته شده از بحرانی‌ترین ادوار تاریخی جامعهٔ ما محسوب می‌شود. هر چند نویسنده به تاریخ نگارش این نوشته‌ها اشاره نکرده، ولی پیداست که نقدها، زاده دهه پرآشوب هفتاد است.

جهت‌گیریهای فکری و سیاسی این دهه، نمی‌توانسته در نگارش این نقدها بی‌تأثیر بوده باشد. پرداختن جزئی به این مسئله در حوصله این نوشته نیست. اما از باب نمونه می‌توان به نوشته‌های «پیوند شعر و دین» و «چشم‌انداز اشعار عاشقانهٔ مهاجرت» اشاره کرد که در آنها گرایشها و فضای حاکم زمان، بیش از متن موضوعات؛ برای نویسنده هدایتگر بوده‌است، خصوصاً مقاله دوم که گذشته از ارزش‌گذاری‌های ایدئولوژیک از سهل‌انگاریها و اشتباهات دریافتی نیز بری نمانده است.

قنبر علی تابش در این نوشته‌ها از شیوه مختلط استفاده کرده و نقدهایش در ظل مکتب خاصی نیست. اغلب نقدها، آمیزه‌ای است از نقد محتوایی و ساختاری و کمتر جامعه‌شناسانه و روان‌شناسانه؛ و این شیوه، معمول نقدنویسان مهاجر است.

مبنای قضاوت این گونه نقدها، ذوق متوسط هنرمندان زمانه است، نه زیبایی‌شناسی امواج و جریانهای روز.

از حق نگذریم که برای شعر و شاعران جوان ما در آغاز، این شیوه کم‌آسیبتر و ثمربخش تر است.

در همین شیوه نیز هرگاه نویسنده بیشتر میل به نقد ساختاری و مبانی عام پیدا کرده، موفق بوده و هرگاه پای اظهارنظرهای محتوایی به میان آمده، لغزیده است.

با رسم یک نمودار فرضی می‌توان نتیجه گرفت که قنبرعلی تابش هرچه از نقد کلی به سمت نقد جزئی پیش رفته موفق‌تر عمل کرده است. یعنی هرچه از اول کتاب به سمت آخر کتاب حرکت می‌کنیم، نقدها عینی‌تر و معیاری‌تر می‌شود، چنان‌که اوج کار ایشان نیز همان نقدهایی است که بر شعرهای منفرد افراد نگاشته است.

نقدهایی از این دست به خواننده در خوانش درست شعر و رهیافت به متن و ظرایف اثر هنری کمک می‌کند.

به این ورد آرام و لطیف به شعر مهجور و غریب «تا شهر پنج ضلعی آزادی» از واصف باختری توجه کنید که چگونه ناقد کلید ورود به این شهر خیال‌انگیز و گیج‌کننده را در اختیار مسافر تازه وارد قرار می‌دهد:

«شعر تا شهر پنج ضلعی آزادی با تغزل و معاشقه شروع می‌شود، شاعر با معشوقی بر سر گفتگو و راز دل می‌نشیند، معشوق شاعر، مثل بسیاری از معشوقه‌های دیگر یک دختر است. اما با این تفاوت که شاعر عاشق چشم و ابرو و خال و لب این دختر نیست، بلکه کمال هنر و خوش زبانی و سحر بیان آن دختر است که از شاعر، دل ربوده است. شاعر به این دختر به عنوان یک دختر، دل نباخته است بلکه به عنوان یک انسان به او دل باخته است. نام این دختر شهرزاد است.»

این‌چنین ناقد دست خواننده را گرفته او را به زوایای پنهان و ناشناخته این شهر خیالی می‌برد و ما را از آنچه نمی‌دانیم آگاه می‌سازد. او با ما مانند ترجمانی مهربان از سابقه و حال شهر حکایت می‌کند و از خصوصیات معماری شهر سخن می‌گوید و با او از تفرجگاه‌های زیبای شهر دیدن می‌کنیم. ما به این‌گونه نقد بیشتر نیاز داریم.

اغلب، انتظار یا برداشت مردم ما از نقد، متوجه جنبه‌های منفی کار می‌شود؛ حال آنکه اصل در کار نقد، برکشیدن جنبه‌های مثبت متن است، و جناب تابش در این کتاب از هردو جنبهٔ غافل نمانده است. کار نویسنده در این کتاب از دقت‌نظرهایی در هردو ساحه خالی نیست.

به این دو بخش از یک نقد توجه کنید:

«نخستین ویژگی که در مطالعه اشعار رحیمی، توجه خواننده را به خود جلب می‌کند، زبان زنده و جاندار آن است. مقصود از زبان زنده آن است که زبان در بستر واژه‌های معمول و متداول سنت شعری گذشته محدود نمی‌شود و مثل یک موجود زنده و هوشمند، هرآنچه از واژه‌ها را که در گفتار و نوشتار امروز، مشهور و قابل استفاده است برای مقصود خود در اختیار می‌گیرد..»

«یکی از ویژگیهای زبان رحیمی، ساختن ترکیبات فراوانی است که البته بسیاری از این ترکیبها چندان از حس زیبایی‌شناسانه بر خوردار نیستند»

از ویژگیهای دیگر کار تابش می‌توان به نثر روان و بدون دستاندازهای سبکی، اشاره کرد. تابش ساده و روان می‌نویسد و زبان نقدش در تبین و تفهیم مطالب، تواناست، هرچند گاه ممکن است به گیرش زبانی نیز دچار گردد، ولی درکل نثر پاکیزه‌ای دارد. اما باید توجه داشت که تمام ویژگی‌های یک نثر خوب همین نیست.

گاه شیوه بیان و سبک‌القا مطلب نیز در نقد باید مورد توجه نویسندگان باشد. اظهار نظرهای قاطع در امر نقد ادبی و نیز سهل‌انگاری در کاربرد مفاهیم برخی کلمات می‌تواند گمراه‌کننده باشد.

نویسنده کتاب چشم‌انداز شعر امروز افغانستان در کنار نثر روان و ساده خود گاه به نظر می‌رسد که در حکمهای کلی خویش دچار احساسات می‌شود.

این البته بیش از این که متوجه فکر شاعر باشد متوجه سهل‌انگاری در کاربرد کلمات بوده است.

پاورقی:

۱. چشم انداز شعر امروز افغانستان، قنبرعلی تابش، انتشارات بین المللی الهدی، صفحه ۱۴۷

۲. همان، صفحات: ۱۱۹ و ۱۲۴

۳. همان،صفحه ۷۵

مهاجر ماشوم

دصفر صفر تول ناکام له کتاب څخه

سهراب دیدار

د لوی کلي تر څنګ یوه ډله ماشومان په خپلو کې په لوبو بوخت وو، د هغوی تر څنګ لږ څه لرې یو ماشوم ولاړو، هغه لوڅې پښې و، سر تور سر او مېنلې جامې یې په غاړه وې، د هغه رنګ الوتی و او لوېغاړو ته یې په ځیر ځیر کتل، کله چې زه ورنږدې شوم، له هغه څخه مې پوښتنه وکړه.

ته لوبې نه کوې؟

شا خوا شنو باغونو او پخو کورونو ته یې وکتل بیا هغه ماته وکتل او په نه زړه یې راته وویل:

- او غانې زبانم نمې ګرده.

په فارسي مې ورته وویل:

- ماجر استي؟

- بلې.

- از کجا استي؟

په څنډ سره یې وویل:

- از کابل.

د کابل په ویلو سره ماته د کابل ښکلی او په زړه پورې ښار، ودانۍ، سړکونه، پارکونه او د خلکو ګڼه ګوڼه رایاده شوه. دغه راز بیا سوې دکانونه، واټونه، ودانۍ، د جنګ جګړو مړي، ټپیان، دراکټونو ویرونکي اوازونه او کړی لکه د سینما د پردې په څېر زما په مخکې تیریدل، چې ملګري مې راته وویل:

څو به؟

بیا مې هلك ته وویل: خانیت کجا ست؟

کلي خواته یې اشاره وکړه، ویې ویل:

اونجه خیمه زدیم.

د کلي تر څنګ مې لږ څه لیری په هغه شاړه دښته کې زیاتی خیمې تر سترګو شوې، چې رنګارنګ پیوندونه ورته ګنډل شوي وو، ما چې وکتل، نو ماشوم ته مې وویل:

او خیمه ره میګي.

بلې.

بیا مې هغه ماشوم کښته پورته له نظره تیر کړ، ورته مې وویل:

کی امدي از کابل؟

په ژړا شو او په سترګو کې یې اوښکې راغلې، د هغه په سر مې لاس تېر کړ، ومې ویل:

- ګریه نکو بچیم! چه ګپ شده؟

له اوښکو ډکې سترګې یې راواړولې، شونډې یې مرۍ مرۍ کړې، ویې ویل:

- ده جنګ آمدیم.

- ومې ویل:

پدرت چه کار میکند؟

په نه زړه یې راته وویل:

- ده جنګ مرد، خانه ما راکت خورد، خانه ما سوخت پدر ما هم سوخته بود.

څه نورې خبرې یې هم کولې، خو په سترګو کې یې اوښکې راغلې غریو واخیست، ماته د هغه په څېره کې یوه نقطه پیدا شوه ورو ورو لویېده او چې ښه لویه شوه، نو په هغې کې مې د توغندي دودونه او پرله پسې ناخوالې ولیدې. ټپیان مې ولیدل، مړي مې ولیدل، په مړو کې مې د همدې ماشوم پلار ولید، چې د همدغه هلك په ګډون نور ماشومان نجونې او ښځې ورته راټولې وې او ژاړي او هغه له یو عالم نا امید یو سره خپلو بچیانو ته سترګې اړوي راړوي، ما په همدې یوه شیبه کې روغتونونه هم ولیدل، چې له مړو او ټپیانو څخه ډك شول ما امبولانسونه ولیدل، چې د ښار منځ ته په ډیره بیړه د روغتونونو په لورې روان وو او چې بیا مې د همدې ماشوم پلار ته وکتل، بچیانو ته په ځیر ځیر ګوري او بیا سترګې پټې کړې او لدې سره جوخت مې چیغې تر غوږ شوې، خو په دې وخت زما ملګري راته وویل:

ناوخته شو څه چې ځو.

ما چې ماشوم ته وکتل، هغه لا هماغسې په سلګیو ورو ورو د خپلو خیمو په لورې روان شو.

چه کسانی در قتل چینیها دست داشته اند؟

مقامات محلی ولایت کندز می گویند که چهار نفر را به اتهام دست داشتن در حمله به کارگران چینی در این ولایت دستگیر کرده اند.

جنرال محمد داود ، قوماندان قول اردوی شماره شش کندز، گفت که نیروهای امنیتی این ولایت چهار نفر را به اتهام دست داشتن در حمله به کارگران چینی موسسه راه سازی، دستگیر کرده اند.

جنرال داود افزود که افراد بازداشت شده اعضای سابق حزب اسلامی گلبدین حکمتیار، حزب مخالف دولت انتقالی افغانستان اند و تحقیقات برای شناسایی هویت دیگر عاملان احتمالی حمله به موسسه جاده سازی چینی ادامه دارد.

این قوماندان بلند پایه ولایت کندز در نخستین روز حمله به کارگران چینی در ولایت کندز (پنجشنبه ۱۰ جون) گفته بود که غیر از بقایای گروه طالبان، شبکه القاعده و طرفداران گلبدین حکمتیار، صدراعظم سابق ، کسانی دیگری هم هستند که با انگیزه سیاسی می خواهند وضعیت را به نفع خود متشنج کنند.

یک هیئات وزارت امور داخله نیز به هدف همکاری با مسئولان امنیتی محلی جهت شناسایی هویت مهاجمان به کارگران چینی، وارد کندز شده بود.

همزمان، یک سخنگوی گروه طالبان هرگونه ارتباط در حادثه حمله به کارگران چینی را رد کرده است.

در اثر حمله حد اقل ۲۰ مرد مسلح به خوابگاه کارگران چینی موسسه راه سازی در ناحیه حدبخشی در ۲۲ کیلومتری جنوب شهر کندز ، ده تن این کارگران کشته و ۵ تن دیگر نیز مجروح شدند.

یک سرباز محافظ افغان نیز در جریان این حمله کشته شد.

کشتار کارگران چینی در ولایت کندز موجب خشم همگانی شد.

سازمان ملل متحد در کابل گفت که حادثه کندز این سازمان را تکان داده است و برای دو روز فعالیتهای خود در ولایت کندز را به حالت تعلیق در آورد.

ولایت کندز پیش از این از امن ترین مناطق کشور به شمار می رفت. جای که بیش از ۲۰۰ تن از نیروهای آلمانی کمک به امنیت به رهبری ناتو، در آن مستقر است.

در همین حال یک سخنگوی نیروهای ائتلاف بین المللی ضد تروریزم در افغانستان اعلام کرده است که این نیروها سندی مبنی بر دخالت بقایای طالبان، وابستگان سازمان القاعده و یا طرفداران حزب اسلامی گلبدین حکمتیار در حمله به کارگران چینی در شمال افغانستان و یا حمله آنان به کارمندان موسسه داکتران بدون مرز نیافته اند.

تکر منسه گر سخنگوی نیروهای ائتلاف ضد تروریزم در کابل گفت عاملین چنین حملاتی دشمنان مردم افغانستان هستند و میان آنانکه این اعمال را در جنوب و یا درشمال افغانستان انجام می دهند تفاوتی وجود ندارد.

آقای منسه گر افزود: "ما راجع به کسانی صحبت می کنیم که با استفاده از سلاح و یا ترساندن مردم در صدد برهم زدن ثبات و امنیت افغانستان هستند ، فرقی ندارد که آنان در جنوب فعالیت دارند و یا در شمال. از طرفی وقتی ما از نیروهای ضد ائتلاف صحبت می کنیم بیشتر نام بقایای طالبان، وابستگان القاعده و یا هواداران حزب اسلامی حکمتیار به ذهن می آید ، در حالیکه تاکنون شواهدی که نشان دهنده ارتباط این سه گروه با حمله به کارگران چینی باشد به دست نیامده است. ما به طور کلی می توانیم این را بگوییم که دشمنان مردم افغانستان در این حادثه دست داشته اند."

همزمان ولی عبدالطیف حکیمی که از طرف طالبان سخن می گفت، هرگونه دست داشتن طالبان و متحدان آنها در این حادثه را تکذیب کرد.

وی گفت که چین در افغانستان نیروی نظامی ندارد و طالبان فقط به آندسته از خارجیانی حمله می کند که دولتهای آنان نیروی نظامی به افغانستان فرستاده باشند.

در حالی که شواهد محکمی بر اثبات فرضیه دست داشتن طالبان در حمله به کارگران چینی وجود ندارد ، بر اثر رقابتهای قوماندانان محلی در مناطقی از شمال کشور تنشها بالا گرفته و احتمال دست داشتن قوماندانان رقیب محلی در نا آرامیها قوت یافته است.

شماری از آگاهان موضوع بازسازی راه شیرخان بندر - بغلان را که این کارگران مشغول کار بر روی آن بوده اند به وجود برخی تنشهای محلی ربط می دهند.

این آگاهان عقیده دارند که مسئله کنترول راهها و بنادر تجاری که منافع اقتصادی را برای عده ای از قدرتهای محلی به همراه دارد نیز همواره از موضوعات مورد مناقشه این قوماندانان بوده است. چه اینکه بازسازی جاده مهم شیرخان بندر- بغلان می تواند عامل تهدید موقعیت اقتصادی و تجاری برخی مسیرهای دیگر تلقی شود.

عیسی حسینی مزاری، تحلیلگر افغان، با ذکر اینکه هنوز احتمال دست داشتن طالبان در این قضیه وجود دارد گفت که البته امکان دست داشتن قوماندانان محلی نیز به دلیل وجود رقابتهای جناحی دور از انتظار نیست.

به نظر آقای حسینی مزاری ممکن است عده یی از قوماندانان محلی در نتیجه رقابتهای ناسالم برای نا امن نشان دادن مناطق تحت نفوذ دیگری و ضربه به موقعیت و حیثیت جناح مقابل نیز به فعالیتهای ضد امنیتی بپردازند.

به هر حال کشته شدن کارگران چینی در صورتی که سندی مبنی بر دخالت گروه طالبان و متحدان آنها در این حادثه یافت نشود، دولت را در وضعیت دشوار تری قرار می دهد و آن اینکه رقابتهای قوماندانان محلی نیز به اندازه فعالیت سازمانهای تروریستی روند بازسازی را با چالش مواجه می کند. قوماندانانی که عمدتا خود را متحد دولت می دانند و در بعضی موارد از جانب دولت مرکزی حمایت می شوند.

علاوه بر اینها حادثه کشته شدن کارگران چینی همچنان اهمیت برنامه جمع آوری سلاح در کشور را به عنوان یک اولویت مطرح می کند و به منزله هشداری به دولت است که در کمتر از چهار ماه دیگر ، برگزاری انتخابات سراسری را رویدست دارد.

حمله به اقامتگاه سیاحان د ر کشمیر

AFP

در حمله ای که با بمب دستی به یک اقامتگاه سیاحان در کشمیر تحت کنترول هند صورت گرفت، چهار تن کشته و بیش از بیست تن زخمی شدند.

پولیس می گوید دو تن از کشته شدگان که یکی از آنها دختر شش ساله ای بود ، توریست بوده اند.

دیگر کشته شدگان خدمه هوتلی در منطقه روستایی فلگام بوده اند.

بمب دستی در یک رستوران منفجر شد و باعث آتش گرفتن و انفجار یک کپسول گاز شد. همین امر به خسارات بیشتری انجامید.

یک گروه شورشی موسوم به النصرین اعلام کرد که این حمله هشداری بود به توریست تا بدانند که کشمیر همچنان یک منطقه مورد اختلاف است.

یک خبرنگار بی بی سی در کشمیر می گوید این حادثه احتمالا بر رونق سیاحت در کشمیر تاثیر منفی خواهد گذاشت.

سیاحت در کشمیر به تازگی و پس از سالها رونق گرفته بود.

در رویدادی دیگر در کشمیر، در شهر هاندوارا در نزدیکی یک پوسته اردو ، بیست غیرنظامی در اثر انفجاربمب دستی که به این پوسته انداخته شد زخمی شدند.

القاعده مسوولیت کشتار ها در عربستان سعودی را پذیرفت

بیانیه ای که ظاهرا شبکه القاعده منتشر کرده است مسوولیت قتل و ربودن دو تبعه امریکایی را در عربستان سعودی برعهده گرفته است.

در این بیانیه که روز شنبه، در سایت اینترنتی موسوم به صوت الجهاد متعلق به اسلامگرایان افراطی انتشار یافته آمده است که دلیل این اقدامات علیه اتباع امریکایی انتقام گرفتن از سوء رفتار امریکاییان با زندانیان مسلمان در عراق و زندان گوانتانامو بوده است.

این بیانیه حاوی تصویر یک تبعه امریکایی به نام پل جانسن است که به عنوان کارمند شرکت لاکهید مارتین در طرح راه اندازی سیستم استفاده از هلی کوپترهای آپاچی در عربستان فعالیت داشته است.

در کنار این تصویر توضیح داده شده که این مرد امریکایی را شبکه القاعده در روز شنبه، ربوده است.

مقامات سفارت امریکا در ریاض، پایتخت عربستان، تایید کرده اند که یک تبعه امریکایی در آن کشور مفقود شده است.

همچنین، یک فلم ویدیویی حاوی جریان فیر گلوله و قتل یک تبعه غربی نیز در سایت اینترنتی انتشار یافته است.

بیانیه همراه این فلم توضیح می دهد که فرد مقتول رابرت جیکوب نام دارد که در استخدام یک شرکت فعال در زمینه آموزش افراد گارد ملی عربستان بوده است.

حملات پاکستان در وزیرستان جنوبی ادامه یافته است

AFP

نیروهای نظامی پاکستان برای چهارمین روز متوالی به حملات علیه مخفی گاه مظنونین القاعده در منطقه وزیرستان جنوبی، ادامه داده اند.

مقامات پاکستانی می گویند از آغاز درگیری ها در روز چهارشنبه ، ۵۴ نفر کشته شده اند.

دولت امریکا از مقامات پاکستانی مصرانه خواسته است تا علیه جنگجویان در مناطق مرزی با افغانستان دست به اقدام بزنند.

شاهدان عینی گفتند در جریان این حملات "دره شاکی" هدف حملات هوایی و آتش سنگین توپخانه قرار گرفته است.

جنرال شوکت سلطان، یکی از سخنگویان نظامی پاکستان، گفت این عملیات تا زمانی که جنگجویان القاعده و طرفداران محلی آنان تسلیم شوند ، ادامه خواهد داشت.

پیشتر ، پولیس پاکستان گفت بود وقوع انفجار در "دره اسماعیل خان" منجر به مرگ یک نفر و زخمی شدن چهار نفر دیگر شده است.

تاسیسات آموزشی و خانه امن مظنونین القاعده و منزل عبدالهادی العراقی، فردی که گفته می شود از گروه های جنگجو حمایت مالی می کند، از جمله اهداف اصلی عملیات نظامی پاکستان در منطقه وزیرستان جنوبی است.

منزل عبدالهادی العراقی در نزدیکی دره شاکی، حدود ۲۵ کیلومتری غرب وانه، که بزرگترین شهر وزیرستان جنوبی قلمداد می شود ، قرار دارد.

جنرال شوکت سلطان گفت دولت پاکستان مصمم به پاکسازی این کشور از افراد مرتبط با اقدامات تروریستی است.

وی گفت: "پاکستان دست به مقابله ای شدید علیه تروریزم زده است. ما حاضر هستیم برای این کار هر بهایی را بپردازیم و ما جنگ علیه تروریزم را به طریقی منطقی خاتمه خواهیم داد."

اردوی پاکستان می گوید شمار زیادی از جنگجویان خارجی و محلی در این عملیات کشته شده اند اما نیروهای امنیتی تا کنون فقط موفق به دریافت پنج جسد شده اند.

جنرال سلطان گفت وی در مورد احتمال تلفات در میان غیرنظامیان اطلاعی ندارد اما ساکنان محلی می گویند شماری از غیرنظامیان کشته شده اند و تعدادی دیگر هم چون خانه هایشان تخریب شده است. از این منطقه فرار کرده اند.

چرا تفنگ را مجال...

وقتی در جاهای که تصور میشود امنیت عام وتام برقرار است، ترورهای وحشتناکی احتمالاً به همدستی برخی از حلقات در کشور های همسایه که مخالف باز سازی ودموکراسی در کشور ما هستند صورت میگیرد. دیگر چگونه میتوان برای سر این نخهایی که هر روز یکی یکی باز میشوند پاسخی پیدا کرد؟

آنچه جای اندیشه است اینست که چنان پارلمانی که در یک فضای نا امن تشکل می یابد ومخالفت ها با ابعاد بیشتری مطرح می شود نه تنها پارلمان با قدرت قانونگزاری اش مسیر موجوده را دگر گون خواهد ساخت، بلکه همه معیارهای بازسازی، دموکراسی وآزادی را مورد بازنگری قرار خواهد داد.

چرا که ما خود تفنگ را سوار بر شانه قانونیت ودموکراسی به تالار پارلمان راه میدهیم وبه آن مشروعیت می بخشیم.

دمور ورځ..

په افغانستان کې د میندو له ورځې څخه یوازې په رسمي توګه لمانځه کیږي او په خصوصي ډول د کور دننه دغې ورځې ته ډیر لږ پام اړول شوی.

په جوړه شوی غونډه کې راټولې زیاتره میرمنې پدې نظر وې چې په افغاني ټولنه کې اوس هم د ښځو په وړاندې له زور زیاتي څخه کار اخیستل کیږي.

اراده
زیر نظر هیات تحریر انتشار میابد
مؤسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : ظهور افغان
معاون: سهراب "دیدار"
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکز نشرات افغان
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوزودیزاین : صدیق الله "صادق" و سبحان الله داودزی"

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان
سرک مسجد حاجی میر احمد)خانه نمبر ۹۵
تیلفون مبایل مدیر مسوول : ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
موبائیل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
چاپ: مطبعه مرکز نشرات افغان قیمت یک شماره ۳ افغانی

ERADA
Daily

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
eradadaily@hotmail.com   Deputy: Suhrab Didar